

Křtinský zpravodaj

Říjen 2019/3

Vážení sousedé,

soudě podle uzávěrek našeho Zpravodaje, má rok jen tři roční období: od uzávěrky k uzávěrce. Letos jsme k tomu dostali navíc takový malý bonus v podobě nádherného podzimu. Dovolte, abych se zmínil o věcech, které jsme společně prožili od posledního Zpravodaje.

V první řadě Hody, jedním slovem nádhera. Máme suverénně nejhezčí stárky v okolí a není to jen můj názor (říká to devět starostů z desíti). Krásné nové kroje, ale hlavně kolik bylo těch mladších a nejmladších, s jakým zaujetím nacvičovali i vystoupili! Nemám vůbec strach o další pokračování hodové tradice ve Křtinách. Upřímně chválím všechny, kdo se na organizaci hodů podíleli. Zvládli jste to dokonale. Zvláště mi dovoluťe poděkovat Kristýně Jelínkové a Věře Bělehrádkové za čas, který věnovaly nácvičce tanců a vedoucímu páru, Adélce Matuškové s Karlem Kocmanem.

Na začátku září jsem měl tu čest již podruhé ve Křtinách přivítat mimořádně vzácnou návštěvu, Jeho Eminenci, kardinála Dominika Duku, arcibiskupa Pražského a primase českého. Navštívil nás při příležitosti výročí korunovace Panny Marie Křtinské a celebroid zde mši svatou. Spolu s ním byli u nás další vzácní hosté, opati premonstrátů z Nové říše, Želivi a Strahova. Bylo to velmi příjemné setkání.

Myslím, že i letošní Den Křtin se vydařil. Z připraveného programu, si mohl vybrat snad každý podle svého gusta. Pro nás z úřadu nastal dokonce historický okamžik: stali jsme se poprvé vítězi letošní Spolkové štafety, což bude už navždy zaznamenáno na poháru. Pro mě je ještě srdeční

záležitostí nedělní fotbalové utkání "ženať versus svobodní". Obě mužstva sehrála snad nejhezčí zápas v historii, s vítězstvím ženáčů a množstvím diváků.

V září jsme také uspořádali slíbený zájezd do Prahy s návštěvou Pražského hradu a Senátu. Kdo se zúčastnil, nelitoval, ale o tom se dočtete v samostatném článku naší paní účetní Anity. Zato Křtinská padesátka navzdory krásnému podzimu celá propršela. To se nám ještě nestalo.

Chtěl bych se s vámi také podělit o některé podněty, které od vás dostávám. Jedna paní si mně stěžovala, že nesvítí veřejné osvětlení. To se stává a musíme to vždycky vyřešit, ale zdůvodnění, proč jí to vadí, mě dostalo: když jde v noci na záchod, nevidí na cestu. Vida, k čemu všemu slouží veřejné osvětlení. Jiné paní zase vadí umístění kontejnerů na tříděný odpad. V noci ji prý budí cinkot láhví, které tam někteří z nás házejí. Chtěl bych vás poprosit, pokud budete vyhazovat sklo, dělejte to, prosím, ve dne.

Dokončili jsme parkování pod hřbitovem, významně se zlepšil komfort pro jeho návštěvníky. Budou tam také umístěny nové kontejnery na použitou výzdobu hrobů. Hotové je také parkoviště nad Jednotou a skoro dokončené je mezi Spolkáčem a ambity, čekáme jen na balenou asfaltovou vrstvu a bude hotovo. Při stavbě komunikace za hřbitovem nastalo zdržení: nevyšla zátěžová zkouška pláně a také jsme museli udělat přeložku telekomunikační sítě, která tudy vede. Možná někoho překvapí dlážděný povrch cesty. Při projektování cesty nad hřbitovem, bylo podmínkou Cetinu (*Česká telekomunikační infrastruktura, pozn. red.*), že musí být povrch zhotoven z rozebíratelné dlažby. Na parkovištích i na této cestě jsme použili vodopropustnou dlažbu, aby docházelo k co největšímu vsaku srážek do podloží a lepšímu hospodaření podzemní vodou. Ústup od velkých asfaltových nebo betonových ploch je dnes všeobecným trendem.

Co nás čeká? V nejbližší době začneme řešit otázku, co s koupalištěm. Současný nájemce už na příští rok nepodepíše smlouvu a my se musíme domluvit jak dále. Pokud ho budeme chtít dále provozovat, neobejde se to bez poměrně velkých investic, protože už zdaleka nevyhovuje dnešním požadavkům. Jak jsem slíbil, příští rok se také pustíme do zlepšení stavu Pusté strany a Bukovského kopce. Doba každoročních žádostí o dotace je za dveřmi, tak nám přejte, abychom byli úspěšní alespoň tak, jako doposud.

Toto číslo našeho Zpravodaje je letos nejspíš poslední. Proto mi dovoluete popřát vám příjemné Vánoční svátky a vše dobré v roce 2020.

Váš starosta

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Listopad

Jiřina Opletalová, Ludmila Skácelová,
Emilie Tomášková (Santini)

Prosinec

Marie Bílková, Marie Drápelová, Marie Grimová,
Jaroslava Švendová, Mária Urbánková (Santini),
Miroslav Vaverka, Eva Zdráhalová

Leden

Cyril Hrubý, Marta Jandíková (Santini), Eliška Kouřilová,
Marcela Perglová (Santini), Marie Švédová,
Josefa Zburníková, Věra Zukalová

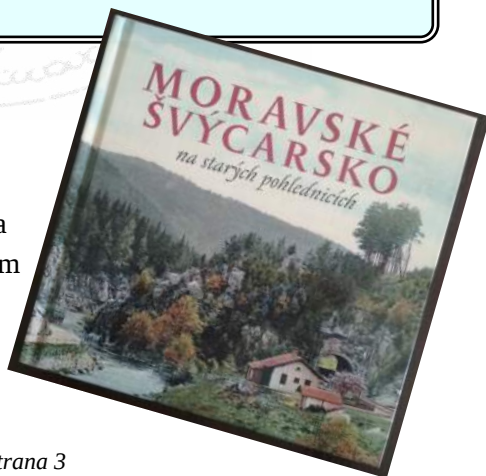
Únor

Antonín Bílý, Emília Kocmanová, Marie Kovářová,
Svatava Kubešová, Bohumil Odehnal, Františka Riedelová,
Helena Rothová (Santini), Marie Selucká

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Moravské Švýcarsko na starých pohlednicích

Krásnou a výpravnou obrazovou
publikaci o našem regionu, která vyšla
v loňském roce, lze zakoupit na obecním
úřadu za zvýhodněnou cenu
250 Kč.

Malá vzpomínka

Dne 16. října zemřel ve věku 90 let první novodobý křtinský starosta (1990-1994), pozdější zastupitel (1998-2006) a dlouholetý obecní knihovník, ing. Stanislav Kubeš. Vzpomíná nynější starosta, František Novotný.

S panem Kubešem, jsem poprvé spolupracoval jako zastupitel od roku 2002. Podstatně více ale až po roce 2010, kdy jsem začal být starostou a pan Kubeš byl naším knihovníkem. Nepamatuji si za celý čas, že by se někdy mračil, naopak, vždy se usmíval a měl dobrou náladu. Nic nebylo pro něho problém: dostali jsme nový knihovnický program? Naučil se ho. Začali jsme přestavbu knihovny, dovezli velikou hromadu krabic se složenými regály a nábytkem? Přišel v pracovním a s velkou vervou se pustil do montáže (spolu s ním přišla nám s naprostou samozřejmostí pomoci také jeho dcera Hanka, paní profesorka). Spolu jsme všechno poskládali, nainstalovali a pan Kubeš byl z proměny knihovny nadšen. Má velký podíl na všech oceněních, co pak naše knihovna dostala. Našel jsem jednu fotku ze slavnostního otevření nové knihovny, na které je vidět, jak byl v těchto chvílích mezi svými kolegy spokojený. I dnes, když přijdu do knihovny, tak ho tam vidím, usměvavého a pozitivně naladěného. Velké poděkování za všechno, pane kolego, bylo mně ctí s vámi spolupracovat.

Starosta

Slavnostní otevření nové knihovny v roce 2015, za účasti ředitele Moravské zemské knihovny. Knihovnice z okolních knihoven si svého mužského kolegy, pana Kubeše, jaksepatří považovaly.

VÝZVA

Správce místního hřbitova žádá nájemce hrobových míst, aby přišli na obecní úřad potvrdit totožnost tam uložených zemřelých, včetně uren.

Vyřizuje místostarosta Mgr. Emil Pásek

Špatná zpráva: DVB-T2

Podle vyjádření správce naší kabelové televize si SetTopBox pro příjem televizního signálu **DVB T2** musí pořídit každý uživatel kabelovky, který nemá dostatečně novou televizi. Kabelový rozvod nás tentokrát nezachrání. Proto neváhejme, je nejvyšší čas.

Pytlový sběr

Během podzimu a zimy vyjedou obecní zřízení pro tříděný odpad ve žlutých pytlích v těchto termínech:

30. října, 27. listopadu, 25. prosince, 22. ledna, 19. února.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Jak třídit odpady z domácností?

Třídění odpadů stanovuje zákon o odpadech. Cílem je chránit přírodní zdroje, protože druhotné suroviny mohou být namísto dovážených primárních surovin znovu využity ve výrobě. Tříděním odpadů snižujeme výdaje obce na odstranění směsného komunálního odpadu.

www.suez.cz, info@suez.com

Různobarevných kontejnerů na tříděný odpad máme po dědině čím dál, tím více a skutečně je využíváme, což je dobře. Chráníme tím svoje životní prostředí, snižujeme množství nevyužitelného odpadu, který by se jinak hromadil na skládkách a naopak zvyšujeme šanci na nové využití toho, co vytrídíme. Systematická snaha o třídění odpadu se promítá i do cen, které za svoz komunálního odpadu platíme.

Často si ale nejsme jisti, co do toho, či onoho kontejneru patří a co ne. Proto jsme se obrátili na firmu **SUEZ Využití zdrojů a.s.**, která pro nás svoz komunálního odpadu zajišťuje a požádali jsme ji o přehledný návod, jak při třídění odpadu postupovat.

Firma nám poskytla informační leták, který uveřejňujeme na následující dvojstraně.

Redakce

►► Co je důležité?

Pokud možno **předcházet vzniku odpadů** – například nekupovat výrobky s nadbytečnými obaly. **Třídít odpady hned**, jakmile vzniknou, zvlášť do košů, tašek, pytlů... Do barevných kontejnerů dávat opravdu **jen to, co tam patří** – znečištěné obaly mohou znehodnotit celý obsah kontejneru. Před vhozením do kontejneru **minimalizovat objem odpadu** sešlápnutím.

Plast

Patří sem:

- sešlápnuté PET lahve (i s víčkem)
- nápojové kartony – obaly (krabice) od mléka a nápojů
- sáčky, tašky, folie
- polystyren
- kelímky od másla, jogurtů a jiných potravin
- plastové obaly od šamponů, mycích a pracích prostředků
- CD/DVD

Nepatří sem:

- linoleum, PVC
- pryžové výrobky
- koberce
- textil
- pěnový polyuretan-molitan
- pneumatiky
- videokazety
- kabely
- obaly od olejů, obaly silně znečištěné zbytky jídla
- obaly od nebezpečných látek, barev, chemikálií a léčiv

Sklo bílé

Patří sem:

- veškeré bílé obalové sklo (lahve od nápojů bez kovových či plastových uzávěrů, skleněné nádoby)
- tabulové sklo čiré

Nepatří sem:

- porcelán
- drátosklo
- varné sklo
- televizní obrazovky
- PC monitory

Sklo barevné

Patří sem:

- veškeré barevné obalové sklo (lahve od nápojů bez kovových či plastových uzávěrů, skleněné nádoby)
- tabulové sklo zabarvené

- zrcadla
- automobilová skla
- lahvičky od léčiv
- zářivky, výbojky, žárovky

Bioodpad

Patří sem:

- zbytky jídel rostlinného původu
- zbytky ovoce a zeleniny
- zbytky pečiva a obilnin
- květiny
- kávový odpad vč. filtrů a ubrousků
- čajové sáčky
- listí, seno, sláma
- piliny, hobliny v menším množství

Nepatří sem:

- fritovací olej
- jednorázové pleny
- uhynulá zvířata
- skořápky od vajíček
- zbytky masa, kosti, kůže
- trus zvířat
- zvířecí srst
- popel
- cigarety

Papír

Patří sem:

- noviny, časopisy
- školní sešity
- brožury
- reklamní letáky
- katalogy
- psací a balicí papír
- čisté papírové obaly a sáčky
- rozložené krabice a kartony
- knihy

Nepatří sem:

- znečištěný a mastný papír
- voskovaný papír
- obaly od másla
- nápojové kartony – obaly (krabice) od mléka a nápojů
- zbytky tapet
- papírové kapesníky
- ubrousky
- jednorázové pleny

Co se děje s odpadem dále? Papír se lisuje do velkých balíků a je následně odvážen do papíren. Plasty jsou podle druhů dotříděny a slisovány případně podrceny a jsou předány k dalšímu zpracování. Skleněné střepy se sváží odděleně (tj. zvlášť bílé a barevné) na překladiště naší společnosti a ve velkých objemech se pak dostane do skláren. Bioodpad putuje rovnou do kompostáren k výrobě kompostů a substrátů.

TŘÍDĚNÍM SPOLEČNĚ CHRÁNÍME PŘÍRODNÍ ZDROJE. DĚKUJEME.

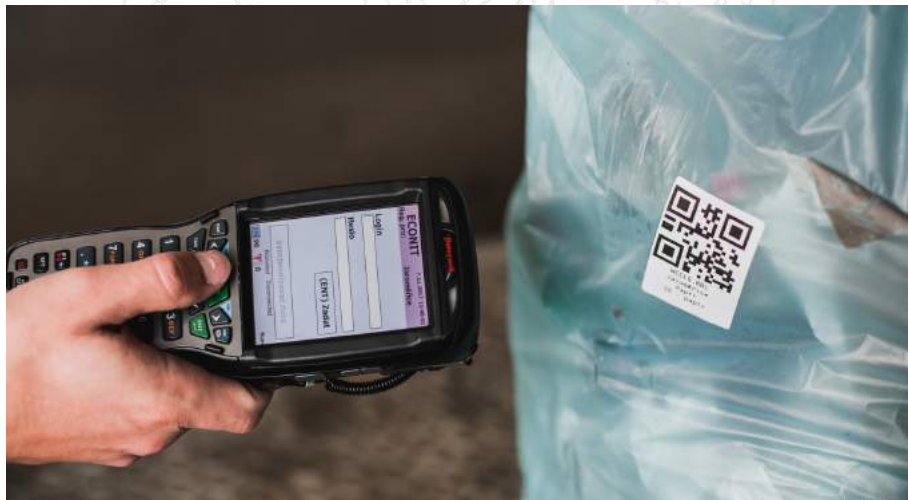

suez

Obec zvažuje inovaci systému odpadového hospodářství

Naše obec uvažuje o spuštění chytrého systému evidence odpadů ECONIT. Snaha omezit postupné zvyšování nákladů na likvidaci netříděného komunálního odpadu a narůstající potřeba třídění odpadů vyžaduje daleko pečlivější organizaci odpadového hospodářství, přesnější evidenci typu tříděných materiálů a operativnější reakci na aktuální situaci. Zavedení této novinky by znamenalo více vyseparovaných odpadů, nižší náklady na komunální odpad obce a kvalitní přehled nad obecními odpady. Pokud se pro chytrý systém evidence odpadů rozhodneme, budou ty domácnosti, které se zapojí a obec podpoří, zvýhodněny při výpočtu poplatku za odpady na následující rok. Systém již úspěšně funguje ve více obcích a městech České republiky.

V praxi by to znamenalo klasické třídění do pytlů, které byste v den svozu označili etiketou s čtvercovým QR kódem. Etikety byste obdrželi spolu s pytli na obecním úřadě. Kódy budou obsahovat informace o druhu tříděného odpadu, evidenční číslo a identifikaci domácnosti. Pracovník svozu každý pytel načte do systému. Takto získaná data budou využita k lepší organizaci třídění a promítnou se do výpočtu zvýhodnění domácnosti na příští rok.

Zapojení do systému by bylo dobrovolné, takže bude i nadále fungovat pravidelný svoz tříděného i komunálního odpadu, tak, jak jste zvyklí.

Budeme vděční za váš názor. Více informací na www.chytreadpady.cz.

Obecní úřad

Foto: JRK Česká republika

CERTIFIKÁT ENVIRONMENTÁLNÍHO VYÚČTOVÁNÍ

Křtiny

ZA ROK 2018 JSTE ZAJISTILI SBĚR 2 925,77 KG ELEKTROZAŘÍZENÍ A TÍM DOSÁHLI:

Úspory elektrické
energie
38,72 MWh

Úspory vody *
170,48 m³

Úspory ropy **
2 078,61 l

Snížení produkce
nebezpečného odpadu
o 34,86 t

Úsporu primárních
surovin
1,44 t

Snížení produkce
skleníkových plynů
o 8,20 t CO₂ ekv

*

ÚSPORA TAKOVÉHO
MNOŽSTVÍ VODY
SE ROVNÁ STEJNÉMU
MNOŽSTVÍ, KTERÉ JE
SPOTŘEBOVÁNO PŘI
2 288 SPRCHOVÁNÍCH.

**

ÚSPORA TAKOVÉHO
MNOŽSTVÍ ROPY
SE ROVNÁ SPOTŘEBĚ
STEJNÉHO MNOŽSTVÍ
POTŘEBNÉHO K UJETÍ
30 567 KM V BĚŽNÉM
OSOBNÍM AUTOMOBILU.

 asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!

Za společnost ASEKOL a. s. Mgr. Jan Vrba,
předseda představenstva.

Vážení občané, přátelé!

Dovolte mi, abych Vás touto cestou informoval o problému, na který nás upozornil Hasičský záchranný sbor České republiky.

Z dlouholetého sledování požárů v České republice vyplynulo, že v českých domácnostech dochází každý rok k více než tisícovce požárů, při nichž umírají desítky lidí a stovky jsou zraněny. Jen v loňském roce došlo k 1700 požárům rodinných domů, zemřelo při nich 30 lidí, 238 jich bylo zraněno a škody způsobené požáry přesáhly 286 milionů korun. Jednotky požární ochrany vyjížděly k požárům domácností každý den. Hasiči proto připravili informační kampaň, v níž se ve spolupráci se všemi starosty a starostkami obcí na území České republiky snaží snížit počet obětí a výši škody na majetku při požárech. Pomoci k tomu má právě Bezpečnostní desatero požární ochrany, které Vám s tímto dopisem přikládám.

Každý z nás si musí uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nese pouze on sám, nikoli stát nebo hasiči.

Starosta

Vážení obyvatelé rodinných domů, bytů,

oslovujeme Vás touto cestou proto, že stále evidujeme vysoký počet požárů v domácnostech, které mají tragické následky. Každý rok dochází k více než tisícovce požárů v obytných budovách, kde umírají desítky lidí a stovky jich jsou zraněny.

CHRAŇTE domov i sebe

BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k úmrtím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

 © MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

1. ČTĚTE NÁVODY

Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s průvodní dokumentací výrobce.

2. HLÍDEJTE OTEVŘENÝ OHEŇ

Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. POZOR NA CIGARETY

Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhasťte.

4. KONTROLA KOMÍNŮ

Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalinových cest.

5. TOPTE, JAK SE MÁ

Nedávejte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

6. POUČTE SVÉ DĚTI

Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlete jim nebezpečí vzniku požáru.

7. VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST

Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označené a přístupné.

9. KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a šňůrových vedení.

10. UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ

V případě požáru oceníte, že budete moci z hořícího domu rychle utéct a zachránit členy rodiny.

Den činu ve škole

Datum 20. září 2019 vyhlásil náš Ekotým „Dnem činu“, který byl zaměřen hned na tři oblasti.

První oblast se týkala připomenutí ekologické kampaně **„Evropského dne bez aut“**, který iniciovala Evropská komise v roce 2000 a od té doby patří k významným dnům Evropy v ochraně životního prostředí. Tomuto dni předcházela výzva pro rodiče, kteří vozí svoje děti autem až ke škole a oslovovala je prosbou o ekologicky šetrnější a bezpečnou cestu jejich dětí do školy. Šlo o využití možnosti parkování auta pod kopcem a následnou chůzi pěšky do školy po chodníku (150 metrů). Vzhledem k tomu, že je naše škola zapojena do programu EKOŠKOLA a v loňském roce jsme se aktivně věnovali oblasti DOPRAVY, očekávali jsme dobré výsledky – ekologické zlepšení. Naše očekávání se naplnilo.

A jak tento den dopadl ve srovnání s předcházejícími lety?

Školní rok 2017/2018 bylo přivezeno autem do školy 47 žáků.

Školní rok 2018/2019 to bylo 24 žáků.

Školní rok 2019/2020 – přijelo do školy autem pouhých 7 žáků.

Takže můžeme konstatovat, že naše úsilí stálo za to. Stále máme ještě určité rezervy (ve 3. třídě). Doufáme, že to jednou zvládneme všichni, tak jak to zvládali naši rodiče.

Druhá oblast se týkala oblasti **Odpadu**. Vyhlásili jsme po prázdninách „baterkářský úklid“. V tento den probíhal sběr vybitých baterií.

Třetí oblast se týkala oblasti **Environmentální výchovy ve výuce**. Chtěli jsme připomenout nástup dalšího ročního období – podzimu. Vyhlásili jsme tedy den v oranžových barvách. Především děti 1. stupně ZŠ zářily v oranžových tričkách, mikinách, kalhotách aj.

Ekotým ZŠ a MŠ Křtiny pod vedením Mgr. Zdeňky Kučerové

Den Křtin

V sobotu 21. září 2019 dopoledne proběhlo na náměstí Křtin kulturní vystoupení dětí a žáků ZŠ a MŠ Křtiny spojené s vyhodnocením soutěží ke Dni Křtin, tentokrát s mottem „Křtinský obyvatel - různých věcí sběratel“. Soutěžilo se v prezentaci sbírek věcí dětí a žáků naší školy, které osobně sbírají nebo které sbírají jejich rodiny či známí. A jak soutěž dopadla?

Děti z mateřské školy prezentovaly své sbírky ve výtvarné soutěži. 1. místo obsadil **Marek Kocman**, 2. místo **Tobiáš Jurček** a na třetím místě se umístily dvě práce, a to práce **Karolíny Bartákové** a **Daniela Fleka**.

Žáci základní školy soutěžili v prezentaci sbírek pomocí plakátů. Z každého ročníku byl vybrána nejpovedenější prezentace sbírky.

1. ročník - **Viola Švendová**
2. ročník - **Jakub Urban**
3. ročník - **Jakub Barták**
4. ročník - **Eva Ciffery**
5. ročník - **Jakub Špatinka**
8. ročník - **Adam Špatinka**
9. ročník - **Marek Němec**

Všechny prezentace sbírek pak mohli účastníci Dne Křtin shlédnout ve Spolkovém domě.

RNDr. Petr Lukáš

Den zdravého životního stylu

Ve čtvrtek 17. 10. 2019 proběhl na naší škole Den zdravého životního stylu. V mateřské škole děti poznávaly různé druhy ovoce včetně toho exotického, ochutnávaly je a besedovaly s paními učitelkami o významu ovoce pro naše zdraví. V základní škole byl program velmi různorodý. Žáci jednotlivých tříd procházeli dle připraveného harmonogramu jednotlivými činnostmi jako pohybová průprava, relaxace, beseda na téma zdraví a technologie, aktivita s třídním učitelem. Jednou z činností byl také program, který připravila firma MK Fruit, která pro žáky připravila ochutnávku ovoce, ovocných špižů a zdravých ovocných džusů. Žáci 1. tříd, spolu se svými patrony z projektu "Můj nový kamarád" z 9. třídy, vyráběli z dýní hlavy příšerek a dále se pak zapojili do pohybové průpravy a ochutnávky ovoce a ovocných džusů. Poděkování za připravený program patří firmě MK Fruit, která dodává pro žáky naší školy ovoce a zeleninu v národním programu "Ovoce a zelenina do škol". Poděkování patří také starostovi obce Františku Novotnému, který zajistil pro každou třídu školy balíček ovoce, který ve svém programu využili třídní učitelé žáků i dětí v mateřské škole.

RNDr. Petr Lukáš

Překročení Rubikonu 2019

Ve dnech 2. 10. - 3. 10. 2019 se konala již tradiční akce regionálního sdružení škol Cirsium. Tentokrát byla organizována ZŠ Jedovnice. Soutěžilo šest pětičlenných týmů žáků 6. tříd. Naši školu reprezentovali: Eliška Švendová, Eliška Budíková, Erik Palán, Štěpán Neužil a Ondřej Dvořák. Soutěžilo se jak ve sportovních dovednostech, tak i ve vědomostech.

Nejprve probíhaly hry v tělocvičně. Dařilo se nám především při překonávání opičí dráhy.

Po dobrém obědě jsme se vydali do terénu. Podle GPS navigace jsme šli vytyčenou trasu. Cestou jsme hledali krabičky s pracovními listy. Na nich jsme zjistili údaje pro vypracování našeho projektu. Večer byl čas na jeho zhotovení. Po večeři následovalo promítání filmu. Druhý den probíhaly prezentace za přítomnosti vedení jednotlivých škol. Prezentace našich šestáků byla velmi zdařilá.

Karolína Dostálová, asistent pedagoga

Dotace na obnovu fotbalového hřiště od Nadace Avast

V půli minulého roku se nám podařilo získat dotaci 50 000 Kč na obnovu fotbalového trávníku od Nadace Avast Foundation. Tímto nadaci moc děkujeme za podporu i trpělivost při projektových změnách.

Bohužel sucho a technické potíže se zavlažováním projekt oddály a tak hlavní zahradnické práce proběhnou až tento podzim. Držme si palce, ať se stav dějiště sportovního života ve Křtinách zlepší a bude radost na hřišti hrát i se na hru dívat.

Za Sokol Křtiny sepsal Štefan Pind'ák

Den Křtin - fotbalové utkání ženatí/svobodní

V neděli odpoledne, za krásného počasí, před zcela zaplněným stadionem pod kostelem, se odehrála další sága ze seriálu fotbalových utkání "ženatí/svobodní". Obě mužstva se sešla ve velmi kvalitních sestavách, složených jak ze současných aktivních hráčů, tak i z hráčů aktuálně již soutěž nehrajících, stále však v dobré kondici, těžících z bohaté fotbalové minulosti. Od 1. minuty se odehrávala bitva vysoké úrovně, v tempu, kdy obě mužstva si nedarovala ani píd hřiště zadarmo.

Ráz utkání předurčila blesková branka ženatých hned z první akce utkání, zakončená pohotovým Pepíkem Zouharem. Následně jsme byli svědky 50 minutové pasáže plné šancí na obou stranách, s výsledkem otevřeným na obě strany. Rozhodující moment se odehrál deset minut před koncem, kdy ženatí zvýšili Štefanem Pind'ákem na 2:0 a tím definitivně překloupily misky vah na svoji stranu. Pak již v rychlém sledu následovaly další 2 branky, o které se podělil Honza Havel a Tomáš Garaj a mužstvo ženatých mohlo zvednout pohár nad hlavu - už 4. rok po sobě.

Děkujeme tímto všem aktérům utkání za krásnou a dramatickou podívanou, divákům za skvělou kulisu a hasičům za velkou pomoc při přípravě technického zázemí na tuto akci.

Za rok se opět těšíme na viděnou.

Za Sokol Křtiny sepsal Radek Brzobohatý

Družstvo muži Sokol Křtiny

Fotbalové družstvo mužů se utvářelo v posledních 5 letech pod obětavým vedením Štefana Pindáka, který neúnavně svolával jednotku jak v rámci zimních tréninků (neděle od 17:00 v tělocvičně ZŠ), tak i pravidelnou účastí v Březinské lize.

Z "otloukánka soutěže" se postupně stalo mužstvo, budící respekt všech soupeřů. Sestava se ustálila, soupiska dnes obsahuje 15 stabilních hráčů, další postupně přibývají. Máme radost z toho, že mezi nováčky jsou i Ti, kteří s námi začínali před 5-6 lety v rámci tvorby fotbalového kroužku - např. *Dominik Švancara, Michal Sotulář*, či nyní i *Staňa Pařil ml.*, který hraje v Líšeňském dorostu.

Proto jsme se rozhodli v letošní sezoně udělat další krok - přihlásili jsme naše družstvo do soutěží Brněnského svazu malé kopané (BSMK). V rámci svazu je dnes již 5 soutěží dospělých (1.-5.liga), v rámci dobrých referencí na naše družstvo nám byla nabídnuta účast rovnou ve 4.lize, což jsme přijali. Vzhledem k počasí, příchodu podzimu i plánovanému prosetí trávníku jsme zvolili variantu pro podzimní část - 11 kol venku, 2 kola doma. Na podzim si nás tedy diváci v domácím prostředí moc neužijí (oba zápasy jsou již za námi, s bilancí výhry 3:1, 7:2). O to více se na nás však můžete těšit v jarní části soutěže, hrací dny budou čtvrtek nebo pátek kolem 18-19:00 a čeká nás hned 11 domácích utkání.

Budeme o nich s předstihem informovat jak na info kanále, nástěnce Sokola Křtiny i na dalších exponovaných místech (cukrárna, restaurace u Farlíků). Věříme tedy, že domácí prostředí bude naším 12. hráčem a soupeři budou jezdit do Křtin s očekáváním zážitku hry před plnými tribunami, o čemž se jim na jejich "domácích" brněnských hřištích V Lužánkách, VUT, či Srbské - může jen zdát.

Držte nám tedy palce, aktuální výsledky, soupisky, videa z utkání, můžete sledovat na :

<http://www.malakopanabrno.cz/souteze/122-4-dobre-pivo-liga/vysledky>

Těšíme se na viděnou na hřišti.

Štefan Pindák a Radek Brzobohatý

Křtinská padesátka 29. ročník obnoveného pochodu

je úspěšně za námi. V žádném případě bych nechtěl, aby toto konstatování vyznělo jako ... „je konečně za námi“, spíše bych položil důraz na slovo „úspěšně“!

Myslím, že se mnou budou souhlasit všichni organizátoři a všichni dobrovolní pomocníci, když na tomto místě napíšeme, že jsme pyšní, že jsme byli při tom.

Troufnu si tvrdit, že za období všech ročníků obnoveného pochodu nás potkala zatím nejhorší nepřízeň počasí, jakou jsme si dokázali představit. Myslím, že jeden předchozí ročník nebylo počasí úplně „baběleťní“, tedy ideální, ale se sobotní slotou nesnese srovnání. Všechny účastníky i těch nejkratších tras provázel chlad (pocitově okolo 3-5°C), déšť, vítr, bouřka a některým účastníkům zpestřilo jejich tvrdý pochodový chlebiček i krupobití

O to víc musíme smeknout před všemi, kteří se vydali na jakoukoliv trasu a někteří s sebou vzali i děti a pejsky. Ukázalo se, že pro řadu zájemců o tuto akci nešlo ani tak o nějakou časně podzimní vycházku, ale regulérní sportovní výkon a test jejich schopností, u kterého je počasí pouze doprovodný jev a měří všem stejně.

Na start letošní K50 se postavilo celkem 131 účastníků, včetně dětí (optimistický odhad organizátorů byl někde kolem 50 – 70). Neuvěřitelně se zaregistrovalo 7 zájemců o trasu 100 km z nich do cíle došli tři. Křtinský Tomáš Zedníček, babický Jirka Vala a tvaroženský Martin Školák (ten si sice zkrátil trasu o 10km, asi v neděli musel zase někam běžet, ale v jeho pojetí je to tak zanedbatelný rozdíl, že to celkový výkon nijak neovlivní. Pro vaši představu: těch 90 km zdolal za neuvěřitelných 11 hodin a něco). Klobouk dolů i před těmi zbylými čtyřmi, z nichž jeden zdolal 70 km, dva se zařadili do elity padesátkářů a jeden zdolal hezkých 30 km nočního okruhu. Trasu 50 km zdolalo celkem 14 dálkových chodců, na startu tedy stálo 12 účastníků, ke kterým se přidali 2 z trasy 100 km.

A ještě jedno specifikum měl letošní ročník. Obměnil se, snad úspěšně, organizační tým a je tedy na místě poděkovat za dlouhý a bezkonkurenční výkon této nelehké služby v předchozích létech Markétě Hlouškové (Zapletalové), kterou nahrazuje Radek Boháček a která nám

významně pomohla i při organizaci letošního ročníku. Další „odstupující“ výrazný hlavní organizátor je Radek Brzobohatý (nahrazuje Vítek Opletal), který nám také podstatně pomohl s organizací letošního ročníku a doufám, že nám zachová i nadále přízeň v podobě materiálového zabezpečení. Tak tedy VELIKÉ DÍKY !!!

Poděkování také Městysu Křtiny, křtinským spolkům - sokolům, skautům, hasičům, pionýrům a také sponzorům.

Vítek Opletal

Pozn. red.: Pamětníci si jistě vzpomenou, že v dávných dobách nebývalo počasí k pochodníkům vždy tak milosrdné, jako v novodobé historii. Pochody probíhaly na počátku září a často bývalo sychravo. Tak špatné počasí, jako letos, nebývalo však ani tenkrát.

O to cennější jsou letošní diplomy pro všechny úspěšné účastníky. Jediným vlastníkem všech pěti dosavadních stokilometrových diplomů se navzdory počasí stal Tomáš Zedníček.

Zelené spolkové stany představovaly jedinou záchranu před vytrvalým deštěm. Mizerné počasí nelákalo ani fotografy. Proto máme fotografií tentokrát velmi málo.

Prvního úspěšného stovkaře, Tomáše Zedníčka (v černém vpravo), se podařilo v cíli zachytit jen na této nekvalitní fotografii.

Jirka Vala z Babic se stal druhým a posledním úspěšným absolventem celé stokilometrové trasy.

Martin Školák z Tvarožné má na svém kontě všechny dosavadní stovky v rekordním čase. Tentokrát si zaběhl "jen" 90 km v čase 11:30 hod.

Všem, kdo se nezalekli počasí patří naše uznání.

Pionýrská cesta za poznáním v roce 2019

Naše poznávací cesta začíná každý rok v lednu akcí Ledová Praha a končí v prosinci pozorováním a krmením ptačí říše. Každý měsíc probíhá řádně plánovaná společná výprava nebo výlet celé skupiny.

Měsíce duben a květen jsou ale nabitě vlastní oddílovou činností, která splňuje mé požadavky na pochod i poznávání našeho překrásného kraje. Letos jsme zvládli náročné výpravy Slovenská i Ruská stráž v Josefovském údolí, výstavu kamenů v Tišnově, úklid odpadků na počest dne Země a návštěvu Vlastivědného muzea v Olomouci, která byla motivována pravěkem. Vydařila se i Májová vycházka (Pocta půdě, Letkyně, Malá Macocha). Dětem se líbila též výprava do Rakovce po stopách ztracených osad. Tradiční je Letní den v křtinském arboretu a připomenutí Dne stromů v říjnu v Dykových školkách, s ohlasem mezi turisty a obyvateli sousedních obcí.

Vyvrcholením naší činnosti je zcela určitě letní táborová činnost, ze které posíláme pár fotek. Měly by být důkazem toho, že co jsme před třiceti roky dopřávali svým dětem, to teď ony dopřávají našim vnoučatům a jejich kamarádům.

Lída Boháčková

Foto: pionýrský archiv

Pojedeme na Hrad

Když tuto větu zaslechnu, obvykle se zatetelím blahem, že je na obzoru nějaký pěkný víkendový výlet.

Tentokrát bylo vše trochu jinak. Že pojedeme na hrad, prohlásil pan starosta. Dodal také, že na Pražský hrad, do Senátu a také do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Super, organizování výletů nám celkem jde, tak proč ne. Následovalo obvyklé: termín – vymyšlen, stanoven, autobus – domluven, účastníci – přihlášení, mohli jsme vyrazit. Stalo se tak v úterý 24. září v šest ráno. Jistě víte, že situaci na dálnici D1 není radno podceňovat, neudělali jsme to ani my a místo přímo na Brno se vydali na Velkou Bíteš, kde jsme se teprve na hlavní dopravní tepnu připojili. Posléze jsme zjistili, že prozřetelnost našeho konání byla na místě, neboť, jak jsme se dozvěděli z rádia v autobusu, nehoda po ránu dálnici uzavřela na dlouhé hodiny. Cesta probíhala v poklidu, byl čas i na rychlé občerstvení v motorestu. Situace se začala komplikovat těsně před cílem, kolona u Průhonice nás řádně zdržela a dohodnutý termín prohlídky Pražského hradu v půl jedenácté se začal jevit jako ohrožený. Nakonec jsme dorazili jen s mírným zpožděním. Na nádvoří Hradu naši skupinu již čekal pan doktor Kroupa, který v současné době zastává post ředitele Odboru památkové péče Pražského hradu a který se uvolil, že nás bude provázet. Dozvěděli jsme se velké množství zajímavostí, jak z historie, tak i současnosti Pražského hradu a při prohlídce areálu navštívili: Starý královský palác s Vladislavským sálem, baziliku sv. Jiří, Zlatou uličku a katedrálu sv. Víta.

S panem doktorem jsme se rozloučili a vydali se po Starých zámeckých schodech do podhradí, přesněji na Malou Stranu, abychom navštívili Parlament. Naše kroky vedly nejprve do Senátu. Paní senátorka Vítková se nás bohužel z pracovních důvodů nemohla ujmout a tak bylo velmi milým překvapením, když jsme dorazili na nádvoří Valdštejnského paláce a tam nás čekal pan senátor Ivo Bárek z volebního okrsku Vyškov – vždyť prý jsme sousedé. Po úvodním přivítání nás už předal do péče báječné paní průvodkyně, která nás palácem a následně i zahradou provedla velmi důkladně. Dozvěděli jsme se opět spoustu zajímavých informací, jak ze života zakladatele paláce Albrechta z Valdštejna, tak jeho dědiců a historie paláce samotného. Samozřejmostí byla i návštěva konírny paláce, která dnes slouží jako jednací sál Senátu. Jen pro zajímavost - Albrecht měl v luxusní konírně ubytováno 37 koní a asi by se divil, kdyby zjistil, že dnes na místě jeho milovaných koníků zasedá 81 senátorů.

Palác je nádherná monumentální stavba a dal by se dlouze a barvitě popisovat. Snad tedy pouze jednu perličku. Valdštejn svůj palác postavil na pozemcích, kde se původně nacházel Trčkovský palác a dalších 23 domů. Do své audienční síně umístil intarzované renesanční dveře z bývalého Trčkova paláce, na kterých je vyobrazena Spravedlnost, která oproti pozdějším ztvárněním není slepá. Vévoda byl jedním z nejbohatších a nejvlivnějších mužů království, umístění vyobrazení Spravedlnosti v Audienčním sále, kde probíhala většina jeho nejdůležitějších setkání a jednání, tak jistě nebylo čistě náhodné. Dnešní Senát, obdařený zákonodárnou mocí, má sloužit coby pojistka demokracie. Je tedy pěkné, když na jeho činnost dohlíží Spravedlnost, která na svých váhách váží spravedlivě, ale protože nesoudí, může zároveň vidět vše, co by vidět měla. Mohlo být sídlo Senátu vybráno lépe? Ještě poslední zajímavost. Albrecht z Valdštejna byl velký obdivovatel italské kultury a svými poznatky z cest po Itálii se nechal inspirovat i při stavbě paláce, dle tehdejší módy si v jeho zahradě nechal vybudovat grottu – umělou jeskyni, jejíž výzdobu tvoří, jak už to bývá, krápníky, ne však olámané někde v podzemí, ale vyrobené z prejzů, malty a popílků - a vidíte, drží už čtyři staletí.

Správně by měl následovat popis návštěvy Poslanecké sněmovny, ta se ovšem nekonala. Proč? Program byl nabitý a nám už zbýval čas tak maximálně na cestu domů. Ovšem, aby příběh získal na dramatickosti, dodám, že do Poslanecké sněmovny jsme se nedostali také proto, že právě dnes, 24. září 2019, tam byla nahlášena bomba. No, nemáme my smůlu?

Pan řidič nás naložil za zdí Valdštejnské zahrady na Malostranském náměstí. Cesta dopravní zácpou, tentokrát opačným směrem, nám dovolila se ještě z autobusu řádně pokochat Prahou. Za Průhonicemi už jsme mohli opět v klidu pelášit k domovu. Opět samozřejmě s nutnou zastávkou v motorestu, která tentokrát byla opravdu zasloužená. Kdo si na výlet s sebou nevzal svačinu, byl řádně vyhladovělý, protože díky nabitému programu možná nestihl ani párek v rohlíku někde u stánku. Domů jsme dorazili spokojení, najezení a v pořádku.

Anita Ruby
(fotila autorka)

Kdo nebyl v senátu, není Waldštejn.

Silvestrovská havaj párty

Tradiční letní akcí, kterou pořádají Křtinské spolky, je Silvestrovská havaj párty. Koná se vždy 23. července na křtinském koupališti. Jedná se o akci pro všechny věkové kategorie. Děti se zapojí do soutěží a vodních hrátek, dospělí si vychutnají skvělé steaky, míchané nápoje, mládež si zatančí na hity starší i současné.

I letos tomu nebylo jinak. Počasí přálo, a tak se na koupaliště vydalo snad rekordní množství návštěvníků, poměrně hodně jich dorazilo i v havajském vohožu, takže hýřili barvami květovaných košil, slaměných klobouků a havajských věnců. Děti i dospělí si mohli zasoutěžit v celé řadě soutěží, vrcholem byl přechod lávky. Soutěže děti velmi bavily, na některé se vracely opakovaně. Jen bych chtěla apelovat na dospělé, aby pro příští rok našli odvahu a také se do zápolení zapojili, neboť téměř všechny odměny připadly přespolním.

Havajanka v růžovém oparu

Po skončení soutěží pak probíhala volná zábava, která vyvrcholila zapálením púlnočního ohňostroje. Tady bychom za organizátory chtěli poděkovat pro mě neznámému dárci. Letos jsme totiž vzhledem k dlouho trvajícimu zákazu otevřených ohňů čekali s nákupem, až byly všechny rachejtle vyprodány. A v této chvíli se objevil zachránce s petardami, dokonce ani nechtěl zaplatit. Takže za diváky moc děkujeme.

Na přiložených fotografiích můžete vidět, že Havaj párty byla opravdu velmi radostná. Snad vám to při nadcházející zimě připomene krásné letní dny a vykouzlí úsměv na tváři.

Marcela Kuchyňková

Foto i na další straně: autorka textu

Mládí Křtin

Oblíbený rybolov

Nejlepší Havaj-vohoz

Silvestrovská havajpárty baví všechny generace

Ohlédnutí za letošními Křtinskéma hodama

Jedna z největších kulturních akcí, které můžeme v našem městysu zažít, jsou Křtinské hody. Ty letošní byly oproti předchozím zvláštní tím, že nikdo z chasy neměl kyjovský kroj, jak bylo dříve zvykem, ale návštěvníci mohli obdivovat obnovené křtinské kroje. Další změnou bylo, že jsme z programu vyřadili Moravskou besedu a nahradili ji několika tanci, které s námi trpělivě nacvičila Kristýnka Jelínková. Za večer byly k vidění tři tance chasy a tanec mladší chasy. Děti se nám letos sešlo tolik, že s nimi Věrka Bělehrádková a Anička Pindáková musely secvičit dokonce dva tance. Jeden tanec pro menší a jeden pro větší děti.

Samotným hodům předcházela spousta příprav a nácviků, které vrcholily v neděli 11. srpna zvaním na hody, kde jste mohli všemi smysly

naladit na blížící se folklorní akci. Chasa se navlékla do krojů, naplnila demizony vínem a se zpěvem vyrazila po celé naší obci.

Po tomto prvním veselí nás čekala dřina v podobě předhodového týdne, kdy jsme vše pečlivě nachystali. V pátek už bylo náměstí nazdobené a zbývalo jen postavit máju. Stavělo se ručně, takže lana, žebřík a áčka svázaná lanem. No chvilka z toho šel strach, ale pomohlo nám pár silných chlapů ze Křtin a okolí, tak se vše povedlo a sobotním hodům už nic nebránilo.

V sobotu ráno se chasa v plné parádě odebrala na hodovou mši do chrámu Jména Panny Marie Křtinské. Odpoledne se sešli chlapi z chasy, policajti, sklepníci a dechová hudba Podboranka z Uhřic a vyvádění mohlo začít. Postupně se k nám připojovalo plno lidí, až z toho byl u rychtáři a rychtářky dlouhý průvod, který kolem sedmnácté hodiny slavnostně napochodoval na zaplněné náměstí. Následoval bohatý program a večerní zábava, při které kromě Podboranky hrála i cimbálová muzika Pecka. Kolem půlnoci sice trochu sprchlo, ale na zábavě to neubralo. Zpívalo se a tančilo do časných ranních hodin.

Tři týdny po hodech se chasa znovu sešla na náměstí. Skáceli jsme máju a šli si sednout do spolsálu, kde na nás čekaly ještě nějaké ty zbytky hodového vínka a spousta fotek. Byli jsme spokojení, jak se nám hody krásně vydařily, ale zároveň trochu smutní, že všechno to pěkné tak rychle uteklo... Nezbyvá nám nic jiného, než v kalendáři s očekáváním vyhlížet datum dalších Křtinských hodů.

Další fotografie a info na: www.krtinskehody.weebly.com

Křtinská chasa

foto: Martin Bělehrádek

Dětský cyklozávod – 5. ročník

Na začátku nového školního roku, v neděli 8. září od 13:00, uspořádal Sokol společně s městysem pro děti od 2 do 14 let tradiční cyklozávod.

Trasy byly vytyčeny opět na louce za obchodním střediskem pod školou s výjezdem na louku „Uhrák“. Počasí nás v letošním roce opravdu hodně potrápilo, ale oproti Křtinské padesátce bylo k cyklozávodu přece jen milosrdnější. Trefili jsme se totiž do jednoho nedeštivého dne mezi dvěma dešťově „výživnými“. Počasí nakonec ovlivnilo i účast závodníků, která byla proti loňskému roku výrazně nižší, ale ti co přišli, určitě nelitovali.

Na start se postavilo 82 závodníků, z toho bylo 39 dívek a 43 chlapců. Bohužel, jako každý rok, je velmi malá účast v kategorii 13 – 14 roků. Na druhou stranu jsme velmi rádi, že si náš závod oblíbili i závodníci, kteří jsou registrováni v cyklistických oddílech a jejich účast zvedá úroveň závodu a může motivovat i některé amatérské cyklisty, aby se o tento sport začali více zajímat. Samozřejmě že registrovaní závodníci jsou vyhodnocováni a odměňováni samostatně, stejně jako amatéři. Každý závodník dostal malý dárek s ovocnou svačinkou. Vítězi jednotlivých kategorií dostali samozřejmě medaili a hodnotnější dárek od některého z našich partnerů, jimiž v letošním roce byli : LIKO-S, CYKLOBEST, Force a domácí Cyklo Gregi. Děkujeme!!!

Letošní závod si také odbyl jednu premiéru. Při registraci závodníků byl pro větší komfort rodičů a lepší organizaci při vydávání závodních čísel použit vyvolávací systém, který se velmi osvědčil a budeme ho využívat i nadále.

Na příští ročník chystáme také nějaké novinky a vylepšení. Také se budeme snažit pozvat nějakou zajímavou osobnost buď z veřejného nebo sportovního života.

Reportáže a některé fotografie najdete také na facebooku Sokola Křtiny. Na závěr, jako každý rok, bychom chtěli apelovat zejména na děti z křtinské mateřské a základní školy, aby si za námi přišli zazávodit i v příštím ročníku, nejlépe ve větším počtu, neboť zejména jim, je toto nedělní odpoledne určeno.

Už se těšíme !!!

Sokolíci ze Křtin.

Sportovní drama během závodu vystřídala radost organizátorů.

Foto: sokol

ZAPIŠTE SI

Adventní svařáček

jako sladká náhrada vánočního jarmarku

Čas vánoční se nezadržitelně blíží a s ním i křtinské vánoční akce. Tradiční vánoční jarmark řemeslných výrobků a dobrot letos změní podobu i místo konání. Slovo dalo slovo a vzešel nápad udělat akci menší, kterou zvládneme zorganizovat s dětmi i pracovními povinnostmi. Nápad byl jednoduchý – propojit prodejní stánky přímo s rozsvěcováním vánočního stroměčku. Letos tedy poprvé v podobě občerstvení, které zahřeje a potěší velké i malé.

Díky spolupráci s obcí se o první adventní neděli 1.12. můžete těšit nejen na rozsvěcování vánočního stroměčku, ale přímo na náměstí také na svařáček, horký nápoj pro děti, víno, medovinu, sladké dobroty z křtinské cukrárny a další slané dobroty.

Kdo bude mít chuť a zájem něco upéci či uvařit a nabídnout ostatním ve venkovním stánku, přineste, budeme rádi.

Přejeme krásný podzim a těšíme se na první prosincovou neděli u stroměčku se svařáčkem.

Za organizátory Míša Hurtová a Adéla Zavadová

Rozpis služeb zubní pohotovosti

Listopad

2.11.	MUDr. Řehořek	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
3.11.	MUDr. Řehořek	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 453
9.11.	MUDr. Staňková V.	Jedovnice, Zdrav. středisko	516 442 726
10.11.	MUDr. Sládek	Velké Opatovice, nám. Míru 492	516 477 319
16.11.	MUDr. Semrádová	Sloup, Zemspol, 221	516 435 203
17.11.	MUDr. Stojanov	Blansko, B. Němcové 1222/15	605 184 479
23.11.	MUDr. Ševčíková B.	Blansko, Svitavská 1A	516 416 386
24.11.	MUDr. Ševčíková R.	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
30.11.	MDDr. Šméralová	Boskovice, Lidická 8	731 074 479

Prosinec

1.12.	MUDr. Štrajtová	Černá Hora, Zdrav. středisko	608 220 806
7.12.	MUDr. Šumberová	Lysice, Komenského 429	516 472 227
8.12.	MUDr. Švendová	Křtiny, Zdrav. středisko	516 439 404
14.12.	MUDr. Tomášková	Blansko, Pražská 1b	734 177 800
15.12.	MUDr. Tomašítková	Adamov, Smetanovo nám. 327	516 446 398
21.12.	MDDr. Trubáčková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 452
22.12.	MDDr. Veselý	Letovice, Masarykovo náměstí 162/38	792 325 591
24.12.	MDDr. Vrbová	Knínice u Boskovic, 330	774 844 735
25.12.	MUDr. Vrtělová	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 455
26.12.	MUDr. Žilka	Benešov, 19	516 467 313
28.12.	MUDr. Hošáková	Adamov, U Kostela 4	516 446 428
29.12.	MUDr. Houdková	Blansko, Pražská 1b	731 144 155
1.1.2020	MUDr. Chatrný	Boskovice, Lidická 8	516 456 109

Rozpis služem na další měsíce nebyl do uzávěrky Zpravodaje stanoven.

Mimo výše uvedenou dobu je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. 545 538 111 a to ve všední dny od 18:00 hodin do 24:00 hodin a o sobotách, nedělích a svátcích od 8:00 hodin do 20:00 hodin.

Sokol Křtiny pořádá

Tréninky mladších a starších žáků,

na venkovním hřišti/tělocvična - u ZS Křtiny:

každý čtvrtek od 17:00-18:00 mladší (2.-5. třída)

od 17:00-18:15 starší.

Cvičení rodičů s dětmi (předškolní + 1. třída),

Od 16:15-17:00, za účasti vždy alespoň jednoho rodiče dítěte.

Zájemci pište na solkkrtiny@seznam.cz,

kontakt tel. Radek Brzobohatý, tel. 737 211 471

Co venkovské knihovny umějí a mohou

V tomto roce si připomínáme 100. výročí vyhlášení „*Zákona o obecních knihovnách*“, který způsobil, že dnes máme jednu z nejhustších sítí knihoven na světě. V praxi to znamená, že téměř v každé obci najdeme veřejnou knihovnu. Jsme zvyklí užívat služby, které nám knihovny nabízejí a většinou jejich dobrou práci bereme jako samozřejmost.

Dobrá knihovna je ale „sehraný stroj“ o několika součástkách. Nejdůležitějším faktorem je „knihovník“. Musí to být člověk, který rád poznává nové věci, s radostí je předává dál a neustále se učí něco nového. Jeho velkým kladem je fakt, že má rád lidi. Musí být „lokálním patriotem“, musí umět sdružovat své spoluobčany a také musí být diplomatem, protože je třeba, aby dovedl spolupracovat se svým zřizovatelem. Pomocníkem mu bývá pověřená profesionální knihovna v nedalekém okolí.

Zní to trochu formálně, když se to takhle napíše, ale jsou to ta hlavní kritéria, podle kterých se každoročně vybírá ta nejlepší venkovská knihovna – **KNIOVNA ROKU**. Z každého kraje bývá vybrána (většinou u příležitosti soutěže Vesnice roku) jedna „top“ knihovna, která pak postupuje do celostátního kola. Všechny tyto knihovny pak navštíví hodnotitelská komise, kterou jmenuje vždy na tři roky ministr kultury. Před dvěma lety v roce 2017 se v soutěži nejlépe umístila Knihovna městyse Křtiny.

Součástí ocenění je také právo uspořádat setkání venkovských knihovníků z celé republiky. Tak se stalo, že v letošním roce se jubilejní patnácté setkání knihovníků malých obcí uskutečnilo v první polovině září právě ve Křtinách. Hostitelem byla knihovna spolu s vedením obce a vydatně jim také pomáhala pověřená knihovna v Boskovicích. Konkrétní osoby jsou pak Marie Pařilová a Viola Novotná (křtinské knihovnice), František Novotný (starosta městyse) a Helena Jalová (metodička knihovny v Boskovicích). Setkání pomáhal organizovat profesní spolek knihovníků (Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR – zastoupený Danielou Wimmerovou) a vše proběhlo za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

A jak to probíhalo? Okolo 50ti knihovníků z různých koutů naší republiky se sjelo do Boskovic, kde bylo celé setkání oficiálně zahájeno. Historii města, zaměřenou hlavně na židovskou čtvrť, velmi zajímavým způsobem přiblížila skvělá znalkyně místní historie paní PhDr. Lenka Janíková. Po procházce městem následoval přesun do Křtin. Toto malebné městečko s dominantou kláštera a zámku všechny okamžitě okouzlo. Večerní program pokračoval v zámku, kde byli účastníci setkání ubytováni.

S historií městyse je neotřelým způsobem seznámil místní kronikář RNDr. Petr Švenda. Úplný závěr večera pak patřil vzpomínce na setkání v uplynulém roce, které se konalo v Rapotíně. Tradičně bylo zdokumentováno panem Miroslavem Bláhou na DVD a letošním účastníkům promítnuto.

Velký nápor knihovníků zažily Křtiny následující den, kdy byl připraven „odborný program“, kterého se zúčastnili ještě další knihovníci z blízkého i vzdálenějšího okolí. Ústředním tématem připravených přednášek byly Knihovny komunitní. Nezapomnělo se ani na 100. výročí vyhlášení „knihovnického zákona“. Lektori přijeli z Moravské zemské knihovny, z Národní knihovny v Praze a svou zajímavou činnost představily také knihovny z blízkého okolí. Přednášky byly zajímavé a inspirativní, a tak téměř 100 knihovníků odjíždělo domů s novými náměty pro svou činnost. Po výborném obědě v místní škole (tu si knihovníci také se zájmem prohlédli) bylo odpoledne věnováno poznávání městyse, kdy příjemným průvodcem byl pan starosta a obě knihovnice. Později se přidal opět pan Švenda, který hosty seznámil nejen s historií kostela, ale ukázal jim i ta nejzajímavější místa v obci. Potom čekalo na knihovníky překvapení v podobě vystoupení skupiny hráčů na lesní rohy. Někteří ještě stihli navštívit nedalekou křížovou cestu a už se den chýlil ke konci. V podvečer se podařilo ještě zajistit spuštění „zvonohry“, je to jedna z největších zvonkoher ve střední Evropě. I když velmi hlasité, přece jen půvabné znění mariánských písní umocnilo příjemnou atmosféru ještě letního večera. Definitivní tečkou pak byl společenský večer, který zahájilo krojové vystoupení mladých tanečníků. Následovalo krátké zhodnocení akce a poděkování hlavním organizátorům. K dobré náladě hrála skupina „Tom Sawyer Band“ a došlo i na tanec.

Poslední den setkání bývá věnován objevování krás okolí. Knihovníci nejdříve navštívili nově zrekonstruovanou knihovnu v Habrůvkách a potom se přesunuli do Veselice. Tady byli na „domácí půdě“, knihovna ve Veselici získala titul Knihovna roku 2011 a v roce 2013 se zde uskutečnilo podobné setkání. Organizátoři se zaměřili na fyzickou zdatnost účastníků, a tak všechny nejprve čekal výstup na místní rozhlednu Podvrší. Následovalo soutěžní klání na koloběžkách a potom přišla na řadu prohlídka knihovny a nového Muzea včelařství Moravského krasu. Ještě krátké společné posezení, poděkování hostitelům a pak už se zase účastníci rozjeli do všech koutů naší země.

Nezbývá než poděkovat všem, kteří se hostům věnovali, popřát jim hodně zdraví a sil do dalšího rozvoje městyse Křtin a knihovny.

Daniela Wimmerová, SKIP ČR

*Knihovníci ve Křtinách.
Foto: Miroslav Bláha z Kostomlat pod Milešovkou*

Knihovnická konference ve Křtinách

Název tohoto článku asi může znít dost nudně, ale pro mne jako knihovnici hostitelské knihovny bylo o zábavu postaráno skoro na 2 roky. Když získáte titul Knihovna roku, je samozřejmostí, že s titulem přeberete i povinnost uspořádat setkání svých knihovnických kolegů z celé republiky.

A tak někteří z Vás měli možnost vidět houf mých kolegů, jak je vodíme s panem starostou jako turisty po našem městysu a ukazujeme krásy a chlouby toho krásného místa, v němž žijeme.

Celé setkání mělo název „Co venkovské knihovny umějí a mohou“ a začalo ve čtvrtek 12. září v naší pověřené knihovně v Boskovicích. Po oficiálním zahájení v kině měli návštěvníci možnost seznámit se s památkovou zónou města.

V 18 hodin však již byli připraveni přesunout se do prostorů Zámku ve Křtinách.

Na moji prosbu, povědět mým kolegům něco o historii Křtin, připravil pan kronikář RNDr. Petr Švenda v doprovodu KŘOVÝ veselou přednášku proloženou scénkami z cyklu „Oživené historie“.

Pátečním ránem jsme pokračovali v podobě odborného knihovnického semináře, kterého se zúčastnilo více než 110 hostů. Svojí návštěvou nás potčil i pan docent Vít Richter – ředitel Knihovnického institutu Národní knihovny ČR, předseda výboru regionálního rozvoje pan Radomír Pavlíček a nechyběl ani ředitel Moravské Zemské knihovny pan profesor doktor Tomáš Kubíček.

Po pásmu odborných přednášek nás čekal oběd ve škole a následná prohlídka Základní školy a Mateřské školy, prohlídka kostela a kostnice, zvonohra, a nemohla chybět exkurze do knihovny. Závěrečná perlička byla v parku, kde nás čekalo 5 členů ze souboru Trubačů ŠLP. Velice si vážíme milého přístupu paní Bejčkové, která pro nás připravila pásmo skladeb s krátkým vysvětlením pro každou z nich. Moc děkujeme našim trubačům za ochotu a spolupráci, bylo to příjemné zakončení náročného odpoledne.

Až dva roky po získání titulu Knihovna roku 2017 jsme si mohli vydechnout a závěr oslavit společenským večerem. Kolegům jsem ale ještě neukázala vše! Nejvíc jsem se těšila až jim představím naši nejnovější chloubu. Křtinské kroje. Další mojí prosbě ochotně vyhověla Křtinská chasa. V krojích se ukázaly 4 páry tanečníků a zatančily nám část hodové sestavy. Připojil se k nim i Mgr. Jiří Pindák, aby vtipně popsal vznik a vzhled našich krojů.

Třetí a poslední den ráno se moji kolegové jeli podívat do nově zrekonstruované knihovny v Habrůvce a navštívili i knihovnu ve Veselici, kde zavzpomínali na dobu vítězství tamní knihovny v roce 2011. Poté se už každý rozjel do svých domovů.

Cestu k nám vážili knihovníci například až z dalekého Chebu, Pardubicka či Jižních Čech.

Tímto srdečně děkuji všem, kteří se na akci podíleli. Panu doktorovi Petru Švendovi, členům Křový, řediteli ZŠ a MŠ Křtiny panu doktorovi Petru Lukášovi, Trubačům ŠLP Křtiny a členům Křtinské chasy.

Celá akce by se však neobešla od podpory městysu. Děkuji za pomoc a ochotu paní Anitě Ruby a Viole Novotné. ***Nejvíce si však vážím pomoci pana starosty Františka Novotného.***

Celou akci zaštiťovala a podporovala organizace SKIP ČR – Svaz knihovníků a informačních pracovníků.

Teď, po splnění všech povinností spojených s titulem Knihovna roku 2017 budeme pokračovat dál. Připravujeme pro vás „Knihobudku“ a další besedu s panem zahradníkem Martinem Chytrým. Také, do fondu přibývají nové tituly jako například Nabarvené ptáče od Jerzyho Kosińskiego, poslední díl ze série Aristokratka od Evžena Bočka nebo nový Jo Nesbo.

Těšíme se na Vaši návštěvu vždy v pondělí a ve středu odpoledne.

Marie Pařilová

Petýrkové II.

V minulém čísle Zpravodaje jsme si připomenuli počátky významného učitelského a muzikantského rodu, založeného někdejšími křtinskými učiteli **Johannem Petýrkem**, který působil jako rektor v křtinské škole a v kostele a staral se o hudební život v obci v letech 1799-1825. Mezi čtrnácti Johannovými dětmi zazářili dva synové z druhého manželství, **Valentin** a **Florián**. Jejich osudům se budeme věnovati dnes.

Valentin Petýrek se narodil jako desáté dítě učitele Johanna Petýrka ve Křtinách na faře dne **8. března 1816**. Maminkou byla Mariana, dcera farského mlynáře Jiřího Schulze, kterou si vdovec Johann Petýrek vzal jako druhou ženu. Když bylo Valentinovi sedm let, otec zemřel. Přesto se Valentin vydal v jeho stopách a stal se také kantorem. Valentinova ovdovělá matka opustila totiž s dětmi Křtiny. Nevíme kam odešla, ale zdá se, že to Valentinovi umožnilo vystudovat v Olomouci. V roce 1839 se tříadvacíletý Valentin vrátil do kraje svého dětství a byl jmenován rektorem školy v Bukovince. Poté, v letech 1843-1859 působil jako rektor v Babicích. Tam nastala jeho šestnáctiletá zlatá éra, během níž si vydobyl celomoravský věhlas a uznání jako vynikající učitel a vynikající muzikant. Vydal dokonce dvě pedagogické knížky, na svou dobu mimořádně pokrokové: v roce 1847 knihu *"Jak naučíme dítky poznávati svět"* a kolem roku 1852 knihu *"Příklady počtů"*. Obě prý vyšly v Olomouci a byly mezi tehdejšími učiteli v Čechách a na Moravě vyhledávanou didaktickou pomůckou. Babičtí obyvatelé na Valentina dodnes vzpomínají i na svých webových stránkách jako na výborného učitele, varhaníka a organizátora skvělých koncertů vážné hudby, provozovaných čtyřadvacíčlennou kapelou. Nezalekl se ani Heydnovy, Mozartovy, či Bendovy hudby, kterou doplňoval vlastními kompozicemi. A to nejen v Babicích, ale zejména ve svých rodných Křtinách, kde často hostoval v kostele.

V tomto prostředí vyrůstal také o dvanáct let mladší křtinský skladatel Konstantin Jahoda, o němž lze předpokládat, že v kapele účinkoval a je velmi pravděpodobné, že právě Valentin Petýrek položil základy Jahodovy hudební kariery.

Valentin byl v písemném kontaktu s celou řadou významných osobností českého kulturního života (např. s legendárním sběratelem národních písní *Františkem Sušilem*, s kapelníkem a skladatelem *Antonínem Emilem Titlem* nebo věhlasným houslistou a kapelníkem *Václavem Müllerem*).

V roce 1851 se pětatřicetiletý Valentin oženil s Františkou Rummlerovou, dcerou adamovského prachaře Sebastiána Rummlera a založil v Babicích rodinu. Počátkem roku 1859 se po šestnácti letech působení v Babicích dostal - na přimluvu babického nadlesního - jako učitel a později ředitel na měšťanskou školu do Břeclavi, kde postupně přilákal k studiu tolik zájemců, že nakonec musel s dvěma pomocníky zvládat téměř pětistovku dětí. Dne **20. února 1869** triapadesátiletý Valentin v Břeclavi předčasně zemřel na plicní chorobu, podobně jako jeho otec. Jako skladatel po sobě zanechal tři velké sborové mše a stovku písní a smyčcových kvartetů. Křtinská školní kronika mu v roce 1878 přisoudila světovou proslulost. Přesto je dnes Valentin zcela zapomenut a jeho rozsáhlé hudební dílo je nezvěstné. Dokonce ani jeho pedagogické knihy nejsou k nalezení.

Kdybyste pátrali v dostupných materiálech nebo na internetu, dověděli byste se nejspíš o Valentinovi celou řadu chybných nebo nepřesných informací. Zejména tvrzení, že se narodil v Olomouci. Tato chyba se objevila již v roce 1956 ve Vlastivědném sborníku Moravském, kde lze najít dvoustránkový článek Karla Párala "*Babický učitel Valentin Petýrek*". Sám autor článku se přitom podívoval, jak se Valentin dostal z Olomouce zrovna do Babic, ale na svou chybu nepřišel. Chybný údaj od něj převzal Československý hudební slovník osob a institucí z roku 1965, po něm další autoři a nakonec i internet. Kromě Páralova tvrzení, že Valentin v Olomouci studoval, nemáme k dispozici žádný doklad, který by prokazoval Valentinův vztah k tomuto městu. Snad jen to, že mu tam - podle Párala - vytiskli jeho dvě knihy. Je ale fakt, že o generaci později, v osmdesátých letech devatenáctého století, zmiňovala některá periodika (*Mährisches Tagesblatt*) jakéhosi vynikajícího olomouckého pianistu a varhaníka od Sv.Mořice, "*pana Petyrka, jehož mistrovství ... je známé*".

V Babicích zplodil Valentin čtyři děti (Mariánu 1851, Augustina 1853, Jana 1855 a Caecilii Agnes 1857). Pátý syn Antonín se narodil krátce po přestěhování, v roce 1859 v Břeclavi. I mezi nimi se objevily mimořádné hudební osobnosti, které velmi úspěšně pokračovaly v rodinné tradici. Těm se budeme věnovat příště. Dnes si ještě všimněme Valentinova mladšího bratra Floriána.

Florián Petýrek, druhý z úspěšných synů křtinského rektora Johanna Petýrka, se narodil rovněž na křtinské faře, dne **13. dubna 1823**, jako předposlední ze čtrnácti Petýrkových dětí. Když otec Johann předčasně zemřel, byly mu teprve dva roky. Přesto i on následoval učitelskou a muzikantskou kariéru svého otce, patrně po vzoru staršího bratra Valentina, byť nedosáhl takového věhlasu, jako Valentin a jeho potomci. Není žádný doklad o tom, že by se někdy později Florian vrátil do Křtin, takže křtinský hudební život patrně nijak neovlivnil. Víme jen, že v dospělosti učil nejprve v Židlochovicích a v roce 1849 se stal ředitelem školy v sousedních Hrušovanech. O dva roky později se oženil s Marií Doležalovou a z jejich manželství vzešlo šest dětí. Po devatenáctiletém působení v hrušovanské škole Florián předčasně zemřel dne **13. října 1868** na tuberkulosu, dožil se jen 44 let, tedy stejného věku, jako jeho otec Johann. I Florián je vzpomínán jako vynikající muzikant a křtinská školská kronika mu přisuzuje "tytéž výborné vlastnosti", jako jeho bratru Valentinovi. Není ale známo, že by se též věnoval komponování hudby.

Petr Švenda, kronikář

Ještě jednou lavička

Krátká poznámka v minulém čísle zpravodaje o lavičce na kolonské zastávce nezůstala bez odezvy. Redakce přiznává, že tušila, kdo je autorem lavičky, ale oficiální zpráva k dispozici nebyla. Proto jsme rádi, že se čtenáři ozvali a informaci doplnili:

Reaguji na článek v minulém zpravodaji, o dobrodinci z Kolonky, který udělal a dal k dispozici lavičku k zastávce.

Nám na Kolonce je to jméno dobře známo, tak posílám foto přímo s výrobcem „dobrodincem“ v akci.

Radim Odehnal

Pan Zdeněk Šulc a jeho lavička

Msgr. ThDr. František Bulla, **předseda Ústřední jednoty Raiffeisenek**

Možná jste si povšimli, že blízko středu křtinského hřbitova, kousíček od kněžského hrobu, stojí černý kamenný kříž, střežící již devadesát let památku jedné mimořádné osobnosti, která se rozhodla strávit ve Křtinách posledních pět let svého úspěšného života a spočinout na zdejším hřbitově.

U příležitosti devadesátého výročí úmrtí dr. Františka Bully jsme požádali kronikářku jeho rodných Račic, paní PhDr. Dagmar Stryjovou, aby nám osobnost Monsignora Bully přiblížila. Redakce.

V letošním roce uplynulo 90 let od smrti českého papežského komořího, biskupského rady, předsedy Ústřední jednoty Raiffeisenek, Jednoty hospodářských družstev v Brně, člena správní rady Moravské banky a dalších organizací, **Msgr. ThDr. Františka Bully**, který je pohřben na křtinském hřbitově. Připomeňme si při této příležitosti nejvýznamnější data z jeho pohnutého a zajímavého života.

Narodil se **14. února 1868** v Račicích, v rodině rychtáře Tomáše Bully. Uvedený úřad zastávali jeho předkové v Račicích po několik generací. Jako tamní rychtář je uváděn v listinném materiálu z roku 1810 již jeho pradědeček Bartoň Bulla a v roce 1848 i jeho dědeček Matouš Bulla. Malý František již odmalička udivoval všechny své učitele nevšedním nadáním a rozhledem, a proto mu rodiče na doporučení faráře Antonína Krále umožnili pokračovat v dalším studiu na gymnáziu a později na bohosloveckém ústavu v Brně, kde byl dne **27. července 1890** vysvěcen na kněze. Protože po celou dobu brněnských studií patřil mezi nejnadanější žáky ústavu, byl poslán na vyšší bohoslovecká studia do Vídně, kde dosáhl titulu doktora bohosloví. Po návratu z hlavního města rakouského mocnářství se 9. srpna 1903 stává profesorem a krátce na to regentem chlapeckého semináře v Brně. Roku 1909 je jmenován asesorem (*soudním přisedícím, pozn.red.*) a v roce 1914 papežským komořím.

V té době však hrál vynikající úlohu nejen na poli církevním. Významné bylo také jeho působení na poli národohospodářském. Když se v roce 1898 vzdal po dvouletém působení funkce předsedy Ústřední jednoty Raiffeisenek prof. Dr. František Kyzlink, byl zvolen jeho nástupcem právě ThDr. František Bulla.

V oné době bylo toto hnutí teprve v plenkách. Součástí Ústřední jednoty totiž bylo pouhých 65 Raiffeisenek roztroušených porůznu na území celé Moravy. Tomuto stavu odpovídala i úřadovna, která sestávala z jedné chudobné světničky nacházející se v budově dnešního Moravského zemského muzea na Zelném trhu v Brně. Pro potřeby ústředí ji ochotně zapůjčila Česká hospodářská společnost pro Markrabství moravské. Od svého zvolení do funkce předsedy Ústřední jednoty Raiffeisenek stál poté František Bulla v jejím čele až do konce svého života, tedy plných 31 let. Pod jeho vedením se tato instituce postupně přeměnila v přední a nejstarší výpomocnou zemědělskou organizaci na Moravě, která v roce 1928, kdy Bulla dovršil šedesát let svého života, již sdružovala vedle 702 kampeliček také 42 hospodářských družstev a byla jednou z nejvýznamnějších organizací pečujících o hospodářské, společenské a kulturní povznesení venkova. František Bulla se staral nejen o to, aby prospívaly jednotlivé pobočky a pracoviště jednoty, ale i o to, aby Ústřední jednota Raiffeisenek získala také odpovídající úřadující místnosti. Stalo se tak v roce 1910, kdy se stala majitelkou vlastního družstevního domu na Dominikánském náměstí v Brně. Předsednictví v Ústřední jednotě Raiffeisenek a v Jednotě brněnských hospodářských družstev však bylo pouze částí Bullovy mnohostranné národohospodářské činnosti. Mimo ni měl také podíl na založení Moravské agrární a průmyslové banky v Brně, ve které od jejího prvopočátku zastával funkci předsedy dozorčí rady a od roku 1917 byl i členem jejího správního výboru.

Vedle rozsáhlé činnosti na poli hospodářském byl ThDr. František Bulla činný také vědecky. A to zejména poté, co se stal řádným profesorem filozofie a fundamentálního bohosloví na bohosloveckém ústavu v Brně. Pravidelně přispíval do církevního časopisu Muzeum a psal vědecké práce z oboru sociologie a zejména filozofie. Své mnohostranné hospodářské a vědecké činnosti se věnoval František Bulla i po zhroucení Rakousko-Uherska a vytvoření samostatného československého státu. Zemřel po těžké chorobě ve Křtinách dne **24. dubna 1929** v 8 hodin večer. Jeho pohřeb se konal v sobotu 27. dubna v deset hodin dopoledne. Vedle příbuzných, dlouholetých spolupracovníků, četných přátel a známých se ho osobně účastnil také ministr *Msgre Dr. Jan Šrámek*, četní poslanci a senátoři, zástupci brněnské kapituly, různých úřadů, peněžnicích ústavů a korporací a 50 kněží. Jak se dovídáme z dobového tisku:

„V domě smutku vykonal výkrop Msgre. Prof. Jan Švestka, předseda Cyrillo-Methodějské záložny v Brně, jenž po řadu let se zemřelým předsedou Dr. Fr. Bullou v Ústřední Jednotě pracoval, a rekviem sloužil ndp. opat kláštera Starobrněnského

František Sal. Bařina. Před tím prof. Dr. Josef Toman v dojemném kázání ocenil životní dílo zvěčnělého, jeho vzorný život kněžský a učitelský, jeho záslužnou práci, plynoucí z lásky k církvi, vlasti a lidu. Po obřadech u hrobu, jež vykonal rovněž ndp. prelát Fr. Sal. Bařina, zapěli bohoslovci sbor Zkamenělá schránka, načež se rozloučili se zesnulým: za Ústř. jednotu její místopředseda Dr. Josef Toman, za Centrokooperativ a za Ústřední Svaz předseda Ústředního svazu František Wenzl, za úřednictvo Ústřední Jednoty a Jednoty hospodářských družstev ředitel František Šilhavý, za biskupský alumnát a za kněze, kteří byli žáky zvěčnělého regens. Dr. Karel Skoupý a za zemědělstvo, sdružené v Kampeličkách a družstvech přičleněných k Ústřední Jednotě, místopředseda dozorčí rady František Volavý. Účastníci pohřbu odcházeli dojati od hrobu a všichni zachovají v Pánu zesnulého v trvalé a vděčné paměti.“

Posledním místem Bullova odpočinku se stal tichý křtinský hřbitůvek. Do prostého náhrobku z černého mramoru je vytesáno několik vět shrnujících celý jeho plodný a bohatý život: „*Msgre ThDr. František Bulla, český papežský komoří, biskupský rada, přísedící konsistoře a biskupského soudu, ordinariátní komisař na bohosloveckém ústavě, předseda diecézních služeb, komisí, profesor bohosloví v.v., předseda Ústřední jednoty Raiffeisenek a Jednoty hospodářských družstev v Brně, člen správní rady Moravské banky, člen Slovanského ústavu, ect. a ect. Narozen v Račicích 14. února 1868. Zemřel ve Křtinách 24. dubna 1929.*“

Jak napsal ve svém nekrologu Věstník Ústřední Jednoty českých hospodářských společenstev úvěrních v Brně, v jeho osobě „*odešel jeden z nejlepších synů vlasti naší Moravy, vlastenecký kněz, učitel a vychovatel řady kněží, zasloužilý budovatel hospodářského života a pracovník na poli zemědělského družstevnictví, muž šlechetný a skromný, který neznal touhy po zisku nebo slávě, jehož život vyplněn byl neustálou prací pro dobro celku.*“

Bullův hluboký humanismus a soucítění s chudými a trpícími se projevil i po jeho smrti. Zůstal po něm jeden a půl milionu korun, které ve své závěti odkázal většinou na dobročinné účely.

PhDr. Dagmar Stryjová,
(text i foto)

Rodný domek ThDr. Františka Bully v Račicích
(druhý z leva)

Račice na přelomu 19. a 20. století

Křtinský hrob dr. Bully

Dýňování s rodiči

Ve středu dne 23. října 2019 se v prostorách MŠ uskutečnilo tradiční "dýňování". Děti dlabaly společně s rodiči dýně a vytvářely z nich krásné podzimní dekorace. Všichni byli velmi kreativní a dýně měly podobu krásných podzimních skřítků, bubáčků a různých zvířátek. Děti vyrobily také několik ježků z brambor. Veškeré výrobky se zdobily přírodninami, jako jsou šípky, větvičky, barevné listy, kaštiny a podobně. Vše probíhalo v příjemné atmosféře. Jsme rádi, že se rodiče zúčastnili v tak hojném počtu a budeme se těšit zase na příští rok.

Jana Mikulášková učitelka MŠ

Foto: Školní archiv

Čtyři vraždy stačí, drahoušku!

Redakce Zpravodaje navázala spolupráci s etnografkou a kurátorkou Moravského Zemského Musea, PhDr. Janou Polákovou, Ph.D., která, mimo jiné, studuje, jak se v paměti místních uchovaly vzpomínky na tragickou událost - čtyřnásobnou vraždu, k níž došlo v roce 1907 za Křtinami, v místě "U zabitých".

Proto se prostřednictvím Zpravodaje obrací na naše čtenáře s prosbou, aby jí poskytli autentické informace o této vraždě, které mohou někteří z vás uchovávat po svých předcích. Vědecky doložitelná fakta ji nezajímají, ani předloňský článek ve Zpravodaji. Zajímá se o vaše vlastní **vzpomínky na vyprávění babiček a dědečků.**

Pokud se ve Vaší rodině nějaká taková vzpomínka uchovává, obraťte se s ní, prosím, na redakci Zpravodaje nebo na obecní úřad. My ji paní doktorce předáme nebo zprostředkujeme kontakt přímo s ní.

Redakce

Co také patří ke kronikářským vzpomínkám

V paměti mám pár drobných vzpomínek z útlého mládí na život ve Křtinách před devadesátí léty.

1. Odjakživa protéká Křtinami od Jedovnic potok. Uprostřed luk před dědinou byl na něm někdy na počátku 20. století zřízen malý rybníček s betonovou hrází a dřevěným přepadem, který sloužil též křtinské omladině ke koupání. V ohybu pod lesem byl malý vodopád, pod nímž se dalo opláchnout a osvěžit v horkých letních dnech. Kromě toho potok oplýval množstvím raků, které jsme nacházeli pod kameny (*baronka Offermannová si je nechávala lovit jako zpestření slavnostních tabulí, pozn.red*). Dnes jsou zbytky tehdejšího koupaliště zapomenuty v křoví. A raci také postupně vymizeli. V zimě jsme si mohli po odhrnutí sněhu na malém kluzišti zabruslit.

2. V době zvýšeného růstu hub se vždy vyplatilo zajít na Dřínovou. Již tehdy to byl les, kde jsme nacházeli plné košíky pěkných hřibů. Mnohdy jsme museli vstávat již po páté hodině ráno. Pak jsme dobře pochodili; pro velký zájem houbařů byla pozdější denní doba méně úspěšná. Dnes již na Dřínové hříby příliš nerostou. Houbaři za nimi musí hlouběji do lesa.

3. V době velikonoční - na Bílou sobotu - bylo pravidlem za I. republiky a po přerušení za protektorátu i nějaký rok po II. světové válce, že v celém státě v poledne byla na několik minut přerušena práce i provoz na silnicích a vzpomínalo se na oběti světových válek. Vzpomínalo se

minutami ticha, ale i malou slavností, u nás u sochy legionáře, kde stáli čestnou stráž požárníci a zdravotníci v bílém oblečení. Někdy byl i krátký projev a účast občanů a žactva byla vždy velká.

4. V době svatodušních svátků přicházela početná procesí i ze vzdálenějšího okolí Křtin, čítající i stovku pěších poutníků, vždy s knězem a hudbou, jež zaznívala obcí při příchodu i odchodu, stejně tak i vyzvánění chrámových zvonů. Někteří poutníci přijížděli na povozech, umístovaných pak na různých volných prostorách v obci. Poutníci se zde zdrželi do druhého dne a ubytovávali se u místních občanů, kteří jim za pár korun ochotně propůjčili i své soukromí. Dnes je tomu jinak - drobná procesíčka s několika desítkami poutníků, dopravovaných na okraj poutního místa automobily, za pár hodin odjíždějí zase domů. Abychom byli spravedliví, dodnes existují čestné výjimky, jako jsou poutníci z Hulína, Břestu a dalších míst, kteří přicházejí poctivě pěšky od vlaku přes Luleč a Bukovinku, s muzikou a ve velkém množství a zůstávají ve Křtinách od pátku až do neděle. Jsou to však již spíše výjimky.

5. Den 6. červenec byl vždy zasvěcen památce upálení Mistra Jana Husa. S tímto obřadem byl spojen podvečerní průvod občanů k tehdejšímu hořejšímu sokolskému cvičišti (*dnes tenisový kurt nad školou, pozn. red.*), kde byla přichystána velká hranice a slavnost se vzpomínkovým proslovem. Zapálením hranice slavnost vyvrcholila. Tyto zvyklosti postupem doby ustávaly, až vymizely úplně.

6. I vzhled obce se postupem doby měnil: tak například Bukovský kopec měl prakticky nesjízdnou cestu plnou břidlicových skal, do nichž voda vymlela hluboká koryta, kterými pak odtékala zejména po silnějších deštích do dědiny. Dole byla cesta přehrazena čtyřmi dřevěnými kůly, zasazenými do země, aby se nedalo jezdit na kopec přímo se silnice, ale jen cestou nad pomníkem. Nevím, jaký to mělo účel. Dnes je cesta průjezdná a asfaltovaná. V dolní její části byla také odstraněna velmi košatá lípa a pod ní lavička naproti Kocmanově pekařství, stejně tak vzrostlé kaštiny před Knechtovým stavením a kaštiny v prostoru pod terasou původního Páskova řeznictví, které zmizely jako poslední.

Takových vzpomínek je jistě více za uplynulé období devadesáti let převážně minulého století - ovšem pamětníků stále ubývá a zůstávají jen kronikářské záznamy. Jak říkají latiníci: ***Littera scripta manet*** - co je psáno, zůstává.

Dr. Zdeněk Opletal
emeritní kronikář

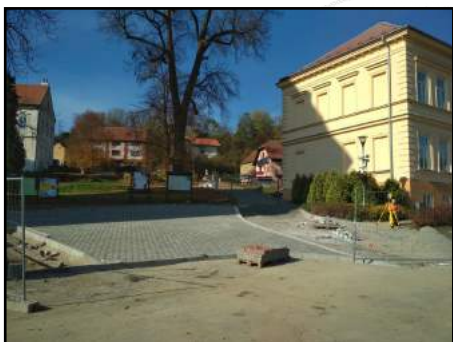
Budovatelské úsilí letošního léta

Nové parkoviště pod hřbitovem

Oprava cesty nad hřbitovem

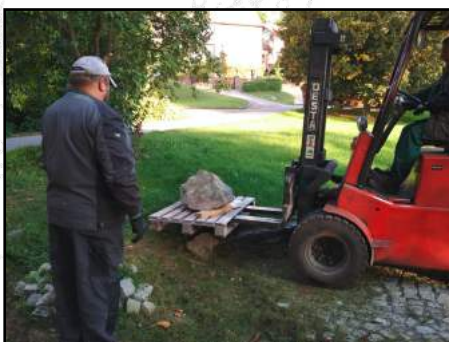
Parkoviště pod parčíkem těsně před dokončením

Dokončené parkoviště před Jednotou

*Budování oválné venkovní učebny
pod oválnou školou*

*Instalace pamětní desky
skladateli Konstantinu Jahodovi-Křtinskému.*

Pozn. red.: Když se nám před třicíti lety otevřely dveře na západ, byli jsme fascinováni krásně udržovanými rakouskými vesnicemi, dokonalými fasádami domů, perfektními chodníky, silnicemi a parky. Dnes už je ten rozdíl mnohem menší. Alespoň v něčem naše sousedy přece jen doháníme.

DOŠLO NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Den Křtin

Jakkoli Křtiny žijí bohatým společenským životem po celý rok, není pochyb, že na samém vrcholu našeho kulturního dění je každoroční několikadenní slavnost, pořádaná jako vzpomínka na 24. září roku dvanáctistého třicátého sedmého, kdy hlava veškerého západního křesťanstva, papež Řehoř IX., podepsal pergamen, na němž ulpělo slovo **Kirtina**. Tím poskytl budoucím generacím důkaz, že již tenkrát, před 782 lety, Křtiny existovaly a měly se k světu.

Městys ve spolupráci s místními spolky,
Farou, ZŠ a MŠ Křtiny zvou na

**20.-22.
září 2019**

Den Křtin

„Křtinský obyvatel – různých věcí sběratel“

PÁTEK
18:30
• Vyletní cukrárna a Retromuzeum
– komentovaná prohlídka expozice

SOBOTA dopoledne
9:30
• vernisáž výstavy Krajiny v barvách pastelových
– obrazy Mgr. Miroslava Dresslera, PhD.
v Obřadní síni městyse, na housle zahraje
Eliška Švendová

10:00 – 12:30
• Zahájení na náměstí
• Vystoupení dětí ze ZŠ a MŠ Křtiny
• štafetový závod spolků

SOBOTA dopoledne na náměstí
13:30 – 17:30
• Tanec Křtinské chasy v nových krojích
• Vystoupení aerobika Cvič s námi Křtiny
• P7NK revival
• Módní Retro přehlídka
• Vystoupení tanečního sboru ZUŠ Adamov
• PRAKL – Folková skupina

SOBOTA po celý den
• Jarmark na náměstí
9:30 – 17:00
• Výstava Krajiny v barvách pastelových v Obřadní síni městyse
10:00 – 17:00
• Výstava Křtinský obyvatel různých věcí sběratel – Sál ve Spolkovém domě
9:00 – 18:00
• Výstava pokojičku pro panenky Z. Novotné – Vyletní cukrárna

NEDĚLE
10:00 – 17:00
• Výstava Krajiny v barvách pastelových v Obřadní síni městyse
10:30
• Mše za rodáky a za živé i mrtvé občany městyse
Křtiny – Chrám Iměna Panny Marie
13:00
• Odhalení pamětní desky Konstantinu Aloisi Jahodovi Křtinskému
– před ambity
13:15
• Žestové kvarteto v ambitech
15:00
• Fotbalový zápas O pohár starosty: svobodní / ženatí

Akci spolupřádají a podporují:

Den Křtin je také organizačně nejnáročnější akcí roku. Organizaci zajišťovala opět Marcela Kuchyňková, která z vrozené skromnosti celou věc odbyla jen několika fotografiemi pro Zpravodaj. Navzdory tomu si uznání zaslouží, stejně jako všechny spolky, které jí byly k ruce, zejména hasiči, důchodci, chasa, obec a další.

Redakce

V rámci hesla "Křtinský obyvatel - různých věcí sběratel" se ve spolkovém sále sešlo 25 sbírek.

Vítězství ve spolkovém závodě vybojoval tým obce. Překvapil tím nejen občany a sudiho, ale i sebe.

Na první pohled idyla. Ve skutečnosti vyžadovala módní retropřehlídka velké nasazení všech zúčastněných dam. Výsledek stál za to a sklídlasloužený potlesk a obdiv nejen u pana starosty.

Cvičení aerobiku dává záruku, že krása a pohyb nebudou ve Křtinách nedostatkové zboží ani v budoucnu.

Pan starosta se ujal odhalení pamětní desky Konstantinu Aloisi Jahodovi-Křtinskému.

Odhalení pamětní desky doprovodila Jahodova čtyřhlasá úprava slovenské národní písně Zahučaly hory, v podání místního žestového kvartetu. Stalo se 191 let poté, co se 91 metrů odtud narodil.

Foto: 7x Marcela Kuchyníková, 3x Alois Švenda

Nedělní koncert barokní hudby v ambitech. Preludoval místní Santini Brass Ensemble.

Bodejť by se ženáci neusmívali, když svobodné vyklepli 4:0.

A ještě dvě hodové momentky z redakčního archivu.

Hody patří k nejmalebnějším událostem křtinského roku. Bylo by proto škoda odbýt je jen jedinou fotografií, zvláště, když máme ty nové kroje. Redakci tedy nezbylo, než sáhnout do svých zpravodajských fondů, aby se ukázalo, že Křtinské hody jsou nejen malebné, ale také veselé.

Doba broučková

Dne 26. října 1870 byla středa. Příští rok uplyne od onoho dne 150 let. Měl to být úplně obyčejný podzimní den, jenže v noci na čtvrtek udeřila na Šumavu apokalyptická vichřice nevídaných rozměrů, která během šesti hodin smetla velkou část prastarých šumavských hvozdů.

Doba broučková, jak se tehdy říkalo kůrovci, nastala o rok později. Pod kůrou čerstvě padlých velikánů se kůrovec nebývale rozmnožil a v dalších letech zničil většinu toho, co nesfoukla vichřice. Pro dřevorubce a sedláky z okolí nastala doba hojnosti a dobrých výdělků. Jenže doba broučková trvala jen pár let. Pak zbývající dřevo nebylo již k užítu a Šumavu čekalo dlouhé a smutné období chudoby a strádání. Katastrofu mistrně popsal ve svých knihách její pamětník Karel Klostermann.

Různě silných vichřic jsme od té doby zažili celou řadu, kůrovcových kalamit také. Lesníci se s nimi ale naučili úspěšně bojovat a vždy je zvládli.

Dnešní doba broučková má proto jiný původ, jiný průběh a podstatně větší rozměry. Změny klimatu, k nimž přispíváme, přinesly v posledních letech mnohem horší bouře, než byla ta Klostermannova a k tomu ještě dlouhodobé sucho. To vše oslabilo lesy natolik, že se samy kůrovci ubránit nemohou. Jenže naše lesní hospodářství, kdysi obdivované celou Evropou, je dnes tak ochromeno nevhodnou legislativou a privatizací lesů i těžební techniky, že jim pomoci nedokáže. Místo okamžitého boje s kůrovcem musí pořádat nekonečná výběrová řízení na dřevorubce a soudit se s aktivisty, zatímco kůrovec se nerušeně a rychle množí. A tak lesy bez pomoci hynou. Svádí se to na počasí, na lesníky, na monokultury a kloví na co ještě.

Podél lesních cest leží tisíce kubíků kalamitního dříví, které nikdo nechce, protože tahle kalamita již zasáhla celou střední Evropu a není komu prodávat. Odborníky překřikují alternativní mudrcové, hlásající, že ten brouček přece do přírody patří a příroda si s ním jistě poradí sama.

V tom mají pravdu. Příroda si s kůrovcem nakonec poradí: až všechno sežere, zaslouženě chcípne. Zapomínají ovšem dodat, že pokud přírodě nepomůžeme my, může se stát, že si ona poradí s námi, stejným způsobem, jako s kůrovcem. Jejím cílem totiž není vytváření příznivých podmínek pro život přemnoženého člověka. Ona nás k ničemu nepotřebuje a z jejího úhlu pohledu jsme mnohem škodlivější, než nějaký ten brouček.

Tak nevím, zda to dnes ve skutečnosti není "*doba člověková*".

Petr Švenda

Zpravodaj vyšel nákladem 300 ks. Občanům Křtiny je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Uzávěrka příštího čísla je 27. února 2020.

Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvku dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit. Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městyse Křtiny, jako periodický tisk územního samosprávného celku. Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno MK ČR E 20584.